

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

Helyben egy negyedévre . . . 1.20 P.
Vidéken egy negyedévre . . . 1.70 P.
PÉLDANYONKÉNT 10 FILLER.

Felolvaszerkesztő és kiadó:

MÜLLER KÁROLY

Főszerkesztő:

Dr SIMA ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

1. ker. Deák F.-u. 13. Telefon: 109.

Postatakarékpénztári csekkzárlata: 52.666.

Lapzárta csütörtökön délelőtt 12 órakor

Vármegyénk hódolata a Kormányzó Úr előtt

Június hó 18-án Békés vármegye minden városa és községe nagy lelkesedéssel és ünnepi komolysággal ünnepelte a Kormányzó Úr Főméltóságának 75. ik születésnapját. A templomokban hálaadó istentiszteletre gyűltek össze a hívek, hogy az Egek Urának áldását esdijék le a haza legelső emberére; a vármegye és a városok, valamint a községek képviselőtestületei díszközgyűlések keretében méltatták a nap jelentőségét és hódoltak a Kormányzó Úr személyiségének.

Hírt adtunk, hogy Békés vármegye törvényhatósága bajcsai Beliczey Miklós főispán elnöklésével díszközgyűlést tartott a nevezetes napon, mely alkalommal a vármegye főispánja megnyitó beszédben emlékezett meg szeretett Kormányzó Urunkról.

A díszközgyűlés ünnepi beszédét B. Szabó Sándor kisbirtokos, szeghalmi bíró mondotta, melyet egész terjedelmében itt közöljük:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Békés vármegye törvényhatósága nemes hagyományainak, szíve sugallatának és legfennköltebb érzéseinek tesz eleget akkor, amikor a mai napnak ünnepi külsőségei között, ünnepi bensővel, ünnepi lélekkel gyülekezett székházának nagytermében. Valóban ünnepelünk, az ünnepnek igazi értelmével, igazi rendeltetésével és jelentőségével: ünnepelünk úgy, hogy Istenhez imádkozunk áldást és kegyelmet kérve népünknek Istentől adott egyetlen Vezérére és ünnepelünk úgy, hogy magunkba szálunk azért, hogy erőt meríthessünk a magunk munkájához Főméltóságú Kormányzó Urunk legmagyarabb férfierényeinek kiapadhatatlan forrásából.

Hála a felettünk lévő Mindenható Uristennek, ma érhetne el töretlen lelki és testi egészségben 75-ik születésnapját Főméltóságú Kormányzó Urunk, akit amióta Gondviselésünk e nemzet élére állított, azóta már számtalanszor átgondoltuk, számtalanszor megkerestük és kifejeztük azokat a szavakat, amelyekkel Horthy Miklóst a hőst, a katonát, a hadvezért, az államférfit, — minden magyarok atyját jellemezhetjük és az ő érdemeit méltathatjuk. Emberi nagyságának nagyon sokoldalúsága mellett is nehéz volna Órótla most olyan szavakkal hódolni, amelyek új szint festhetnének Kormányzó Urunk alakjáról akkor, amikor számunkra az ő egyik legnagyobb nagysága talán abban van, hogy az elmúlt 21 esztendőnek történelmi forgatagában ő volt az, aki jóban, rosszban,

mindenhol és mindenkor mindig velünk volt és akinek minden nagyságát és erényét éppen ezért olyan tökéletesen megismerhetjük.

Olyan időkben kormányozza ő nemzetünket, amelyet hasonlóan súlyos időkben még a mi viharban edzett történelmünk sem mutathat fel még egyet. Történelmi pillanatoknak a szakadatlan láncsorozata

volt a felettünk elmúlt 24 esztendő, amikor is a veszedelmeknek, örvényeknek és szakadékoknak olyan keserves kálváriáját járta ez a nemzet és pedig úgy, ahogyan csak egy magasabb rendeltetéssel és hivatással bíró nép járhatott és az is csak akkor, ha Isten küldött melléje erre az útra egy vezetőt. Utasai voltunk ennek az

nekünk itthon ma is az ő keze mutatja az irányt ahoz, hogy az általa semmiből teremtetett erős honvédségnek védőbástyái mögött miként kell a keresztény nemzeti gondolatnak jegyében olyan szociális munkát végezni, amelyik maradandó igazi értékekkel tud országot építeni. Mindig épített és azt teszi ma is a világegés kellős közepén, mint akinek már egyedül a pusztaság személye is elég ahhoz, hogy osztályharc, vagy pártos széthúzás helyett, a társadalom minden rétege összefoghasson, egyet akarjon és tényleg együtt dolgozhasson mindenki, aki magyar! Új utakra vezet, de örökértékű hagyományainkkal együtt és gyermekeinknek majd a történelem fogja tanítani, hogy korszerű fejlődésünknek a biztosítása mellett csakis ezen az úton kerülhetünk el a nagyobb megrázkódtatásokat. Lehet, hogy valamivel talán lassabban haladunk mint mások, de nem pocskoltunk erőt és biztos, hogy nem áldoztunk fel semmit sem abból, amiben egy nemzet sem eléggé gazdag: nem áldoztunk hiába az igazi szellemi és anyagi értékekből csak úgy, mint a legdrágább magyar életből és a magyar vérből sem.

Az egész világon szinte példátlanul álló rend és nyugalom, amiben mi Magyarországon élünk — ez is elválaszthatatlan fogalom Kormányzó Urunk személyétől. Mindezt mi olyan természetesnek találjuk, hogy nem is gondolunk rá, sőt sajnos, akadnak néha olyanok, akik már nem is becsülik eléggé!

Ősi alkotmányunknak mai épisége is Kormányzó Urunknak nagyszerű magyar lelkét tükrözi vissza, aki ilymódon mutat utat a töretlen vonalban való további fejlődéshez. Talán ma még ezt sem értékeli egyesek eléggé — nyilvánvalóan azok, — akik nem tudják felfogni azt, hogy az alkotmány útjáról való letérésnél csak a diktatórikus kormányzás lehetne könnyebb. De az elhagyott útra visszatérni és az ellendült ingát megállítani azután annál nehezebb. És mi mégis tekintélyi állam vagyunk tekintetes Törvényhatósági Bizottság! Tekintélyi állam, amelyik nem erőszakra és parancsuralomra, hanem a nemzet önkormányzatában a Kormányzó Urunk minden párt és minden más felett álló erkölcsi tekintélyére támaszkodik!

Az ő tekintélye egyébként nemcsak itthon mielőttünk a legnagyobb. Nemzetközi viszonylatban is elérte a legmagasabb rangot, az egész világnak nagyra-

TOMAN JÁNOS LINDOMSZETE

útnak mindannyian és tanui ezeknek az időknek valamennyien. Nálunknál jobban senki nem ismerheti 1918-tól a napjainkig tartó magyar kálváriának sok stációját, ezért nem is sorolom fel őket.

Kormányzó Urunknak a bátorsága, államférfiúi bölcsesége, emberismerete, akaratereje, rendkívüli tapasztalatai, töretlen bizalma, népének végtelen szeretete és 24 esztendőn át éjjelt is nappallá tevő szakadatlan munkája voltak azok a tényezők, amelyek országunkat ezen a kálvárián — ezen a keserves, de

dicsőséges úton a mai napig el tudták vezetni.

Igy ismerjük 24 esztendő múltját, de mi azt láthatjuk tekintetes Törvényhatósági Bizottság, hogy a jelenben is ő az, aki nemzetünk jövőjének a történelmét irányítja. Ő az ma is, aki politikánk útjait megjelöli, az ő személye sugározza felénk azokat az eszményeket és ideálokat, amelyek jövőnk boldogulásunkat is úgy jelentik, ahogyan hűek maradunk hozzájuk! A pusztító nemzetközi forradalmakkal szemben Horthy Miklós kardja volt és marad Európában a legelső fegyver és

Ara 10 Filler

becsülését és nem kétséges, hogy az ő személyében van az a magyar erő és reménység, amelyiknek részünkről a legnagyobb súlya lehet majd az elkövetkezendő békekötések és az európai újjárendezés idején is.

Azt mondtam az imént, hogy a jelenben is ő formálja jövőnknek a történelmét. Hogy ez mennyire így igaz és hogy ezt mennyire így érzi mindenki, aki magyar, azt csak akkor tudhatnánk kifejezni, ha lebírnánk mérni azt a végtelen szeretetet és különösen azt a határtalan féltést, amivel Kormányzó Urunkat ma körülveszi mindenki, aki magyar!

Főméltóságú Kormányzó Urunknak 75-ik születésnapja alkalmából tartott ünnepi díszgyűléstünket megnyitó szavaimban csak azt szeretném még megjegyezni, hogy Öneli volt és van a legkevesebb szüksége arra, hogy ünnepeljük. Az ünnepelésre nem Öneli, hanem nekünk magunknak van szükségünk azért, hogy Őreá gondolva és a lelkünkbe pillantva számot adhassunk magunknak arról, hogy éretnységünk és példának a megbecsülése, valamint útmutatásainak a követelése által vajjon méltóan vagyunk-e azon nemzet tagjainak vallani magunkat, amelyikért ő a legtöbbet: életének munkáját és fiának életét áldozta fel.

A mai napon, amikor 75-ik születésnapja alkalmából különös hódolattal, hűséggel, hálával és meleg szeretettel gondolunk Főméltóságú Kormányzó Urunkra, akkor a Mindenható Úristenhez küldött imánkban benne él és benne remeg, ami egész vármegyének fohásza. Mert tanyán, falun, vagy városban, csakúgy mint házikóban, kuriában, vagy palotában, minden magyar anya és hitves ösztönösen érzi, hogy tűzhelyeinknek a melegéről az ő atyai szíve gondoskodik. Gyermekeinket az ő élete példájába és legendás személyében vetett hit acélozza bátor magyarokká, a férfiak karját és kardját pedig az a tudat teszi erőssé, hogy munkánknak a jövőjét az ő bölcs kormányzása irányítja. Azt pedig az egész világ, — ha akarja, ha nem akarja is, tudja — hogy Magyarország rendjére és függetlenségére, a magyar honvéde és annak családjára, valamint országunk ezeréves határait és jövőjére Horthy Miklós vigyáz!

Te Mindenható Úristen odaient a magasságos égből, tartsd meg nekünk a mi Főméltóságú Kormányzó Urunkat és áldd meg az ő életét megmaradt kicsiny családjának boldogságában és népének békés virágzásában!

A díszgyűlés B. Szabó Sándor javaslatára határtalan lelkesedéssel határozta el, hogy a következő szövegű feliratot intézi a Főméltóságú Urhoz:

„Főméltóságú Kormányzó Úr!

Békés vármegye törvényhatósági bizottsága és díszgyűlése összehozott közönsége Főméltóságod 75-ik születésnapján az őszinte ragaszkodásnak és a hálás szere-

telnek egy ünnepelő családdá forrasztó érzéseivel lelkében, mely hódolattal hajtja meg fejét Főméltóságod előtt, akinek élete mindig és mindenkoron magávalragadó példakép e haza minden igaz fia előtt.

És ahogyan ez ünnepi órában különösen átérezzük azt, hogy ennek az ezeréves nemzetnek talán legnehezebb idejében most Főméltóságod az, aki a történelmi küldetés egész felelősségével, de hazájért mindent elbíró, rendületlen hittel, áldozattal, akarattal, bölcseséggel és szeretettel áll őrt a gondaira bízott hazai föld s ennek mai fiai felett: — úgy kap szárnyakat és emelkedik lelkünk a Mindenhatóhoz, kérve adjon erőt, egészséget, hosszú életet Főméltóságodnak, áldja meg munkásságát s ennek nyomán Hazánkat.

Kelt Békés vármegye törvényhatósági bizottságának Gyulán, 1943. évi június hó 18-án tartott díszgyűlésében.

A legmélyebb hódolattal:

BELICZEY MIKLÓS
főispán, elnök.

A díszgyűlés kimondta, hogy a főispán és B. Szabó Sándor beszédét jegyzőkönyvileg megörökíti. A Himnusz elneklése után a Kormányzó Úr éltetésével fejeződött be a díszgyűlés, mely híven fejezte ki azt a nagy szeretetet és ragaszkodást, mellyel ősi Békés vármegye népe követi Kormányzó Urunkat a boldogabb jövő felé vezető úton.

Szarvas nagyközség képviselőtestülete Tóth Mátyás törvénybíró elnöklése és Moldvai Béla h. főjegyző vezetése alatt díszgyűlés keretében áldozott a Kormányzó Úr 75. ik születésnapja alkalmából, amelyen az ünnepi beszédet Selmeczy Géza gimn. tanár tartotta. A teljes számban megjelent képviselőtestületi tagok, valamint a szép számban megjelent magánszemélyek nagy figyelemmel hallgatták az illetett beszédet és az egész díszgyűlés lelkes hangon éltette a jubiláló Kormányzó Urat. Moldvai Béla

h. főjegyző indítványára a díszgyűlés hódoló feliratot terjesztett fel a Kormányzó Úr kabinetirodájához.

A templomokban ünnepi háláadó istentiszteleteket tartottak. Előző nap estéjén a levonték zenés felvonulással és felemelő ünnepséggel hódoltak a Kormányzó Úr előtt, mely alkalommal Kovács Géza gimn. tanár, leventeoktató mondott nagyszabású beszédet a Kossuth-téren összegyűlt fáklyás levonték és a nagyszámban összegyűlt hallgatók előtt.

Azonban az ünnepelésből méltóképpen résztvettek járásunk községei, azok képviselőtestületei, egyházai és azok társadalma.

Kondoros nagyközség

képviselőtestülete szintén díszgyűlés keretében áldozott a Kormányzó Úrnak. Bobvos György h. bíró és Dévai János jegyző vezetése alatt, mely alkalommal Pribelszky Mihály ev. lelkész méltatta a nap jelentőségét. Kondoros község lobogó díszben ünnepelte meg a nagy napot.

Ócsád nagyközség

képviselőtestülete díszgyűlést tartott Oskó Lajos községi bíró és dr. Müller Antal h. főjegyző vezetése alatt, amelyen Irlanda Dező ref. lelkész mondott magas-szárnyalású ünnepi beszédet. Az egész község melegen ünnepelte a 75 éves Kormányzó Úr születésnapját.

Békésszentandrási nagyközség

képviselőtestületének díszgyűlését Hangyás Imre törvénybíró és Bagi István főjegyző vezette. Itt dr. Schauer Gábor ny. főszolgabíró emlékeztetett meg a Kormányzó Úr jubileumáról. Az egész község méltóan ünnepelte meg a nemzet eme ünnepét.

Csabacsúd nagyközség

képviselőtestülete Mezőlaki György községi bíró és dr. Gergely István főjegyző vezetésével díszgyűlést tartott, melyen dr. Gergely István főjegyző tartott ünnepi beszédet. A díszgyűlés a Himnusz hangjaival ért véget.

A MÉP nagyválasztmányi ülése

Június 20-án délelőtt fél 12-től tartotta a MÉP helyi szervezete első idejű nagyválasztmányi ülését a Kisgazdakör nagytermében óriási érdeklődés mellett, amelyen megjelentek dr. Ugrin László főszolgabíró, dr. Bíró Zoltán a MÉP békésmegyei h. elnöke, dr. Tóth István a MÉP békésmegyei titkára, dr. vitéz Zerinváry Szilárd országgyűlési képviselő, Selmeczy Géza a MÉP helyi elnöke, vitéz Tepliczky János a MÉP helyi társelnöke, végül a nagy számban megjelent választmányi tagok és érdeklődők.

A nagyválasztmányi ülést vitéz Tepliczky János nyitja meg a Nemzeti Hírszerkegy szavaival, majd hódoló szavakkal emlékszik meg a 75. ik születésnapját ünnepelő Kormányzó Urunkról, akit a nagy-

választmány hallgatója lelkese hangon megénekelte. Üdvözlő a megjelent előadókat, röviden vázolván a mai gazdasági élet problémáit.

Dr. Bíró Zoltán vármegyei elnök a vármegyei főispán üdvözlését tolmácsolva a nagyválasztmány közönségének, majd dr. Tóth István vármegyei MÉP titkár emelkedett szólásra és foglalkozott a Jurcsék-féle pontokkal, kapcsolatban Kállay Miklós miniszterelnök elmondott beszédével, kitért a pénzügyminiszter június 27-én Szegeden elmondandó beszédének néhány előzetes és idevágó részletére is.

A nagy érdeklődéssel végig-

hallgatott előadás után dr. vitéz Zerinváry Szilárd országgyűlési képviselő szólalt fel, hangzottatta a gazdasági életadó fontosságát és elismeréssel illette a gazdasági élet hazafias érzületét és munkásságát. Foglalkozott az ipar, a kereskedelem és a gazdasági foglalkozás viszonyával és egymásrautaltságával. Kilátásba helyezte a tanyai LEGÓ figyelőszolgálatban a szükséges segítséget, ismertette a kormány szociális intézkedéseit és óva intette hallgatóit a két szélsőséges politikai irányzat végzettségétől.

Vitéz Tepliczky János társelnök zárószavaiban hangoztatta, hogy a gazdasági élet mindent megtesz, hogy az előírt kötelezettségeknek eleget tudjon tenni. Lehetetlen azonban nem képes megtenni, de viszont lehetetlen nem is kívánnak tőle. Megköszöni az előadók közreműködését és a hallgatók érdeklődését. Megnyugtató szavai után nagyválasztmányi ülés a Himnusz hangjaival ért véget.

Délután folyamán Békésszentandráson és Ócsádön tartottak hasonló választmányi ülést.

Hírek

Istentiszteletek:

A szarvasi ág. hitv. ev. őtemplomban vasárnap délelőtt fél 9 órakor 10, 10 órakor magyarul, az újtemplomban 10 órakor tolmácsolva istentisztelet tartanak.

A szarvasi róm. kat. templomban vasárnap d. e. 8 órakor diákmissze, 9 órakor csodamissa, 10 órakor szentbeszéd, nagymissa. Délután 3 órakor barmálási oktatás, 6 órakor ájtatosság. Köznapokon reggel egygyed 8-kor missze, délután 8-kor május ájtatosság.

Szarvason református istentisztelet tartanak vasárnap délelőtt 10 óráról az Árvaház dísztermében.

— Kitüntetés. A Magyar Ifjúsági Vöröskereszt Végrehajtó Bizottsága a Vöröskereszt nemzetnevelői szolgálatában több éven át kifejtett buzgó és eredményes működéséért Molnár László közsz. isk. igazgatót ezüst emlékéremmel tüntette ki. Gratulálunk!

— Házasság. Nagy Lenke polg. isk. tanár és Liska István gimn. tanár f. hó 28-án hétfőn délelőtt 10 órakor tartják esküvőjüket az ág. h. ev. őtemplomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— Doktorátus. A budapesti egyetemen folyó hó 26-án az orvostudományok doktorává avatják községünk jeles szülöttjét, dr. Szeberényi (Janurik) Györgyöt. Gratulálunk.

— Jutalmazás. A Julián Iskola-Egyesület Molnár László szarvasi községi isk. igazgatót a magyar nyelv sikeres és eredményes tanításáért 100 pengő jutalomban részesítette. Ezen Iskola-Egyesület a községi VII—VIII. lényosztály növendékei közül Takács Ilonát a magyar nyelvben elért kiváló előmenetelért 10 pengővel jutalmazta.

Eladó Csabacsúdon

a Főutcán jömenetelő fűszer- és vegyeskereskedéssel és szép gyümölcsös kerttel öregség miatt a 160 számú

H Á Z.

Molnár Pál.

910

Értesítem a m. t. italmérőket, hogy kitérő kisülti palinkáim és jó boraim piros és fehér bármilyen mennyiségben eladók. Vasúton is szállítok. Bácsa István Csongrád, Szőlők, szeszüzde. 906

Eladó 19 hold föld a szentesi határban 14.000 P-ért 5 hold bázissal. Érdeklődni lehet Bagi András géptulajdonosnál Békésszentandráson. 886

Felhívom a gazdasági életet, hogy minden héten csak keddi napon vezek át

borjút

a mindenkor előtti áron.

vitéz Tóth János és Társai

864

Lehet befőzési cukrot igényelni

Egyik régebbi lapszámunkban hírt adtunk, most azonban a közellátási miniszter rendeletet adott ki a befőzési cukorról.

A rendelet kimondja, hogy gyümölcsnek házi feldolgozásához az 1943. évben cukrot igényelhet az 1931 január első napja után született személy, másrészt az az ingatlan tulajdonos, aki a múlt évben befőzési cukrot kapott, amennyiben szakszerűen kezelt termő gyümölcsösének a felülete külön, vagy összesen legalább 300 négyszöglet tesz ki és ezt a körülményt az igénylő igazolja.

Aki tavaly nem kapott befőzési cukrot, de igazolja, hogy időközben gyümölcsöt szerzett, szintén kaphat befőzési cukrot.

Az 1931 január első napja után született személyek, tehát a gyermekek 12 éves koron alul fejenként félkilogram befőzési cukrot igényelhetnek június 30-ig a községi eljárásiaknál, illetve polgármesteri hivataloknál.

Az a gyümölcsstermelő, akinek 300 négyszöglet elérő vagy azt meghaladó, szakszerűen kezelt gyümölcsöse van, de a gyümölcsbefőttek és gyümölcszifélék eladásával üzletszerűen nem foglalkozik, 5 kilogram befőzési cukrot igényelhet.

Kiosztották a gazdakönyveket

A gazdakönyv adatai ellen illetve a beszolgáltatási redszérrel kapcsolatban helyesbítések, kiigazítások iránti kérelem mind nagyobb számban érkezik be naponta, részben a közellátási kormánybiztoshoz, részben a közellátási felügyelőséghez. Ez a helytelen gyakorlat a felszólamlások elbírálását úgy a kormánybiztos mint a felügyelőség részéről lehetetlenné teszi, mert a felszólamlások, helyesbítések stb. iránti kérelmek az illetékes polgármester javaslatát nem tartalmazzák.

A gazdakönyv adatai a beszolgáltatási kötelezettség vagy bármilyen ezzel kapcsolatos helyesbítés, kiigazítás kérelem, minden esetben a gazdakönyvet kiállító hatóságnál nyújtandó be, a közellátási kormánybiztoshoz címezve. Az így benyújtott kérelmet az illetékes hatóság saját véleményével ellátva, esetleg a közellátási bizottság véleményét meghallgatva, terjeszti fel a közellátási felügyelőséghez. A kérelmek lehetőleg olyan részletes javaslattal látandók el, melynek alapján a közellátási kormánybiztos az ügyben végleges döntést hozhat.

Az érdekeltek részéről közvetlenül a felügyelőségre, illetve a közellátási kormánybiztoshoz benyújtott kérelmek érdemben el nem intézhetők, azokat az érdekelteknek, vagy az illetékes községi eljárásiaknak, javaslatával végezt minden esetben vissza kell küldeni, mi által az elintézés nem csak késedelmet, hanem felesleges adminisztrációs munkát is okoz.

Az elkészített és lezárt gazdalajstrom, vagy a már kiállított gazdakönyv adatainak nyilvántartó hatóság csak a közellátási kormánybiztos redelete alapján változtathat.

Megállapítható továbbá, hogy a gazdakönyv számottevő része nem

jelenik meg a nyilvántartó hatóságnál a gazdakönyv átvétele végett. Ilyen esetekben tértivevényes idézőlappal idézendők az érdekeltek a szükséges adatok bevallására vagy a gazdakönyv átvételére.

Abban az esetben, ha az ilyen idézésre sem jelenik meg az idézett a nyilvántartó hatóság előtt és gazdakönyvét átvenni elmulasztja, úgy vámörleési jogosultságát elveszti.

Szabályozták a gabona árát

A hivatalos lap szerdai száma közli a közellátásiügyi miniszter rendeletét az 1943. évi termései gabona csépléséről, őrléséről valamint a gabona- és a lisztforgalom szabályozásáról.

Az egyes gabonafélések 1943-44. gazdasági évre érvényes ára. Az új gabonák a következők: búza 40 pengő, rozs 37 pengő, takarmányárpa 36 pengő, kopasz árpa 50 pengő, sörárpa 40 pengő, zab 40 pengő, köles 40 pengő, hajdina 40 pengő. Ezeket az árakat, amelyek szokványminőségekre vonatkoznak, a legmagasabb és egyben a legalacsonyabb árak kell tekinteni s ettől eltérő árat a termelő részére kifizetni nem szabad. Az árak a vasúti kocsiba, illetőleg uszályba, vagy a malom, illetőleg hántolóüzem raktárába az eladó költségére legalább 15 tonnás tételben berakott áru vonatkoznak. A 15 tonnánál kisebb tételben történt vásárlásnál a tényleg felmerült gyűjtési és egyéb költségeket, 100 kilonként összesen 50 fillért a termelő részére kifizetendő árból le kell vonni. Ugyancsak le kell vonni a gabonaforgalmi központ illetékes kirendeltsége által jóváhagyott tájékoztatóban feltüntetett költségeket.

A rendelet szerint a gazdálkodó a kenyérgabonából a szerződés szerint járó arató- és cséplőrészt, cséplőmunkásrészt és gépkeresetet természetben kiszolgáltathatja. A kenyérgabonából kiadott cséplőrészt az új rendelet szerint minden esetben be kell számítani a beszolgáltatási köteleesség teljesítésébe akkor is, ha a gazdálkodó szántóterülete a 20 holdat nem haladja meg.

A gabona vásárlása szempontjából az ország egész területét vásárlási körzetekre osztották fel és a vásárlási körzetekben a gabonavásárlásra jogosított kereskedők nevét a községi eljárásiak útján teszik közzé.

A gazdálkodó megmaradó kenyérgabonáját háztartási és gazdasági szükségletére megtarthatja vagy mezőgazdasági munkabér és más termékekben kiadható szolgáltatás címén kiadhatja. Ez tehát azt jelenti, hogy a napszámosnak is lehet munkabér fejében kenyérgabonát kiadni.

A vámörleésben megörölt kenyérgabona őrlési díját július 15. után természetben kenyérgabonában kell kifizetni. Vám címén

búzából legfeljebb 10, porlás címén legfeljebb 2 százalékos, rozsnál és kétszeresenél vám címén legfeljebb 11, porlás címén legfeljebb 2 százalékos lehet felszámítani.

A vámörleési tanusítvány ellenében megörölthető kenyérgabonamennyiség december 31-ig terjedő időre a vásárlásra jogosított háztartás minden egyes tagja részére fejenként 100 kg. Ha a vámörlésre jogosult a december 31-ig megörölthető teljes kenyérgabonamennyiséget saját terméséből, vagy járandóságából fedezni nem tudja, az ellátatlanság idejére kenyér- és lisztjegyvet kap.

A mezőgazdasági munkából élő napszámosok az ellátatlanságuk időtartamára az őket megillető kenyér- és lisztjegyeket, valamint pótejgyen kívül háztartásonként még egy nehéz testi munkás pótejgyet kapnak.

Július 1-től kezdve a hatósági jegy ellenében kiszolgáltatható kenyérfejadag az ország egész területén naponként és személyenként 20 dkg, a lisztből vagy száraz tésztafélekből kiszolgáltatható fejadag pedig havonként és személyenként 2 kg, amelyből 1.50 kg-ot finomlisztben, 0.50 kg-ot egységes kenyérlisztben szolgáltatnak ki. Tehát július 1-től a kenyéradag és a lisztadag is egynegyeddel nagyobb lesz mint eddig.

Szeptember 1-től kezdve a lisztadag ismét emelkedik, mégpedig havonként és személyenként 2.80 kg-ra.

A nehéz testi munkások, terhes és szoptatósanák kenyérpótejadagja napi 35 dkg, a testi munkásoké pedig 15 dkg.

A vendéglátóipari üzemekben július 1-től egy darab kenyérváltójegy ellenében 5 dkg kenyeret, egy darab lisztváltójegy ellenében azonban továbbra is 3 dkg lisztből készült ételt kell kiszolgáltatni. Egy lisztjegy ellenében azonban július 1-től 16 drb 3 dkg-os lisztváltójegyet, szeptember 1-től pedig 23 darab 3 dkg-os lisztváltójegyet szolgáltatnak ki a hatóságok.

Koszorú, virágcsokor

megrendelhető

Krebs kertészetben

Szentandrás-út Telefon 117

Sírkövek

készítését jutányosan vállalom.
Szarvas, II. ker. Bem-utca 212.
Szíves pártfogást kér
Demeter János kőfaragó

Közzététel: 1943. június 25.

Bíróági hírek

Rácz Ferenc ócsádi hentes és mézáró a bíróság hatósági közeg elleni erőszak vétsége miatt 100 pengő pénzbüntetésre ítélt, mert Losonczy Lajos ócsádi mezőőr sértett, amikor az a vádlott birkafalkáját a tilostan érve, a község házára akarta behajtani, ezen működésében erőszakosan megakadályozta, sértett az árokba lökte. A bíróság az ítéletet 1 évi próbaidőre felfüggesztette.

Tasi Róza szarvasi cigány nőt a bíróság lopás bűntette miatt 6 hónapi börtönbüntetésre és 3 évi hivatalvesztésre és politikai jogai gyakorlásának ugyanilyen tartamú felfüggesztésére ítélt, mint Békésszentandráson május 12-én, mint olyan egyén, aki lopásért már 3 ízben meg volt büntetve, Csabai Józsefnél 1 párnahuzatot lopott el.

Rágyanszki Mihályné az Katyák Zsuzsanna kondorosi lakost a bíróság lopás vétsége miatt 8 napi fogházbüntetésre mint 16 és 1 évi hivatal és politikai jogainak való felfüggesztésére, mint mellékbüntetésre ítélt, mert a vele közös háztartásban élő Bárány Jánosnál 1 drb párnát és 2 drb házi szappant lopott el.

Magyar Judit szarvasi lakost a bíróság könnyű testi sértés vétsége miatt 50 P pénzbüntetésre ítélt, mert Rácz Jánosnál az orosházi úton megsejt, többzáró ütlegeléssel oly súlyosan bántalmazta, hogy ezáltal rajta 8 napon belül gyógyuló sebet okozott.

— Julius elsejéltől kezdve tilos lesz a borjúhús. Sem a magánháztartások, sem pedig a vendéglők nem részesülnek borjúhús ellátásban. Csak a kórházak kapnak borjúhúst.

— Halólos szerencsétlenség a vasúti síneken. Szűcs István 12 éves mezővárosi pásztorgyermek f. hó 19-én este fél hétkor a Pusztában és Halásztelek közötti sínek mentén egy kanyarban legettette a jószágát, közben lefejt a sínekre és elaludt, s nem vette észre a közeledő motorosvonatot; viszont a kanyarodó pályatest és egy elhaladó ló miatt a vonatvezető sem vette észre a sinen alvó gyermeket, így — dacára minden fékezésnek — a motorosvonat halálragázta az alvó pásztorgyermeket. Az ügyészség megkeresésére dr. Molnár János kir. járásbíró, dr. Szánthó Kálmán törvényszéki orvosszakértő és dr. Molnár János közs. ügyvezető orvos megírták a hivatalos vizsgálatot s folyó hó 21-én, a holttest felboncolása nyomán megállapítást nyert, hogy a gyermek koponya alapi törést szenvedett, amely halálát okozta. A további vizsgálat fogja majd kideríteni, hogy a szerencsétlenség ügyében kit terhel a felelősség, bár nagyon valószínű, hogy a gyermek meggondolatlansága volt az okozója saját szerencsétlenségének.

TEMETÉSEKET

a legnagyobb gonddal végzem, a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, a legnagyobb igényeket kielégítek. Halottszállítás, exhumálás nálam megrendelhető

Hantos György

temetkezési vállalkozó
II. kerület Beliczey-út 17.

Turul-Mozgó Telefon 165.

Június hó 26-án szombaton, 27-én vasárnap, 28-án hétfőn és 29-én kedden (Péter és Pál napján) Zeigay Julianna kintőnőn sikerült nagy filmvígjátéka:

Tilos a szerelem

kerül bemutatásra 4 napon át. Fősz.: Kelemen Éva, Somogyi Nusi, Vaszary Piri, Maklári Zoltán, Pothes Sándor stb. Kieg.: Magyar és UFA világhírű.

Június 30-án szombaton és július 1-én csütörtökön egy rendkívül érdekes svéd filmdráma lesz bemutatva Ingrid Bergmann főszerepében, melynek címe:

Két csók között

Nemzedékek, országok, csókok és szerelemek igazi drámája. Kieg.: Luce híradó.

LEVENTE-NAP

Leventéinknél a kiképzési év utolsó hetében tartott kivonulások, ünnepélyek, ügyességi és sportbemutatók és sportversenyek alkalmával meggyőződésszerzettünk arról, hogy ifjúságunk igen jó vizsgát tett — fegyelméről, tudásáról és sportképzettségéről.

17-én este Kormányzó Úr Ötösméltósága 75. születésnapja előestéjén zenés-fáklya menetben vonult fel ifjúságunk, s ennek keretében a zenekar hangjai mellett egy oktatói küldöttség Dr. Vitéz Zerinváry Szilárd országgyűlési képviselő, dr. Ugrin László járási főszolgabíró és dr. Podany Pál LE elnökénél tiszteleg, majd utána a menet a piacra vonult, ahol több ezerre menő közönség részvételével rövid ünnepség keretében jutatta kifejezésre ifjúságunk a Kormányzó Úr Ötösméltósága iránti szeretetét és hűségét. A műsorban a század katonadalokat énekelt Lipták Mihály szakosztályos vezetésével. Kondacs Sándor és Zrak György szavallattal szerepeltek. Az ünnepi beszédet Kovács Béla tn. tanár levente főoktató mondotta, nagy felkészültséggel és szónoki lendülettel, majd a zenekar a Himnuszot játszotta el, azután a csapatok díszmenete következett.

18-án reggel a Levente-Zenekar zenés ébresztővel járta be a községet s a levente csapatok parancsnokai vezetésével Istentiszteleten vettek részt.

19-én este a Levente-Zenekar zenés takarodott adott.

20-án délelőtt a leventék felkezeik templomában istentiszteleten vettek részt, utána a Hősök szobrához vonultak.

Az itt tartott ünnepség keretében, igen szépségszámú közönség és 800 főt meghaladó leventebajtársaik előtt tett fogadalmat 197 leventejonc és búcsút vett a leventeéletől 104 besorozott levente. Az ünnepségen megjelent Dénesfalvy Dénes ezredes a 18. könnyű hadosztály levente parancsnoka, fogadta a csapatok tisztelgését, majd a zenekar a Hízekegyet játszotta el, azután a Hősök szobrának megkoszorúzása következett, mely alatt a század „Áldja meg az Isten azt az édesanyját, aki katonának neveli a fiát...” című dalt énekelte. Bankó Sándor levente parancsnok „Leventék tegyük hitet törvényeink mellett” felhívására érces hangon mondták el a levente kötelességét összefoglaló 7 törvényt, s ezután vette ki Kovács Béla főoktató az ujoncoktól a fogadalmat. A fogadalom letétele után dr. Podany Pál LE elnöke intézett felhívást a felavatottakhoz, majd a távozó leventéket búcsúztatta. Ezután a könnyűhadosztály parancsnoka intézett beszédet a felavatott leventejoncokhoz és a besorozott leventékhez. Szavait a leventék faszas vigyáz állásban fogadták. Ezt követően Bankó János levente legény a „Fohász”-t mondotta el, majd a mostani háborúban hősi halált haltak neveinek felolvasása következett. Meghatódva, merev vigyázban hallgattuk végig valamenyien derék magyar testvéreink neveinek felolvasását, kik hősi példaadással utat mutattak, hogy kell a kötelességet teljesíteni. Megrázó volt, amikor a nevek felolvasásakor a leventék, mint az elhunyt szellemek „jelen” szavakkal jelent-

keztek, s felcsendült az ég felé szállt a jelenlévők ajkáról a magyar imádság: „Isten áldd meg a magyart!”

A lélekemelő ünnepség után a leventezászlóalj díszmenetben vonult el a Hősök szobra és a besorozott, besorozott leventék előtt.

Délután a piactérről zenés felvonulással vonult ki a sporttelepre a leventezászlóalj, hol már több mint 2000 főt meghaladó közönség várta leventéink sportbemutatóját. A kivonulás után a díszoszlop-vonalban felsorakozott leventék zászlóaljja jelentésbeadását Hermády Géza ezredes, a VI. hdt. leventeparancsnoka fogadta, majd a sportbemutatók és versenyek következtek: Majerik Jenő főokt. vezetésével a leventefúrók szakasz komoly munkája, Sztrehovszky Márton leventeparancsnok vezetésével a kerékpárszakosztály szemképráztaó mutatói, kerékpár versenye. Laurenczy Barna szakoktató vezetésével a birkózó szakosztálytalajtorna és gúla meg birkózó bemutatója. Kovács Mátyás lev. pk. vezetésével 2 szakasz harcászati bemutatója, valamint az ezek alatt Bankó Sándor szakoktató vezetésével folyó atletikai versenyek, majd kézilabda mérkőzés következett. Ezek mind egy komoly munkával eltöltött év gyümölcseit, a vezetőik és a leventék fáradhatatlan munkáját mutatták.

Este a piactéren lefolyt tábor-tűzzel fejeződött be a „Leventék nap”-ja, hol Kreszán Pál ifjúvezető egy szakasszal egy prologi-jelenetel, a zenekar zene-, valamint a szakasz énekszámaival a dícsőséges magyar multat elevenítette meg. Sztrehovszky Márton lev. pk. fellépése és tréfás előadása valamint a humoros magán és társas jelenetek hangos kacajt csaltak ki a jelenlévők ajkára. Drozdovszky Géza leventeparancsnok mélyen átérezte, a tábor-tűz jelentőségét méltató, nagy felkészültséggel elmondott beszédét valamenyien feszült csendben hallgatták végig. A Himnusz és a Rákóczy induló

hangjaival fejeződött be az igen jólsikerült tábor-tűz, s ezzel a „Leventenap” is, s mindnyájan, azon meggyőződéssel térünk otthonunkba, hogy Edes Magyar Hazánk szebb, boldogabb jövődjének építése, s annak mielőbbi elérése jó úton halad előre.

Testedzés

Néhány érdekesebb adatot közlunk a Turul I, 1942/43-as bajnoki évről. A 26 bajnoki mérkőzésen 26 játékos szerepelt több, vagy kevesebb játékkal. Az alábbi játékosok öltöttek magukra a fekete-fehér mez, mellettük lévő szám jelzi a mérkőzés számát.

Minden mérkőzésen játszott Kerekes II, 26 (13), Janurik 25 (13), Osvár 23 (10), Szanagyk 23 (11), Kubaia 23 (11), Herczeg 23 (12), Majdik 18 (5), Kerekes I. 17 (4), Károlyi 16 (3), Fábri 15 (5), Mells 13 (9), Bankó 10 (8), Szűcs 9 (0), Podmaniczky 9 (9), Szalay 7 (4), Csatl 6 (6), Lapis 6 (6), Jakács 4 (1), Pribelszky 3 (3), Melich 3 (3), Szabó 2 (2), Hadady 2 (2), Kelemen I. 1 (1), Kelemen II. 1 (1), Horváth 1 (1), Lusztik 1 (0). A zárójelben tett szám az összes játszott mérkőzés számát jelzi.

A Turul I. 46. adott góljain a következőképpen osztoznak a csapatok: Károlyi 14-et, Majdik 14-et, Bankó 5-ből, Kerekes II. 3-at, Szűcs 3-at, Szalay 2-ből, Podmaniczky 2-ből, Kelemen I.-et és Hadady 1-et, 1 öngól javunkra Békésen.

Az I. osztály helyezése.

1. N. MÁV.	26	23	—	3	92:29	46
3. GyTE	26	14	5	7	51:34	33
2. MSE	26	13	6	7	53:41	33
4. TLE	26	14	2	10	70:49	30
5. OMTK	26	14	1	11	52:50	29
6. Turul SE	26	12	3	11	46:53	27
7. KolF	26	12	3	11	50:53	27
8. GyAC	26	10	6	10	39:35	26
9. BiSE	26	11	2	13	40:52	26
10. GyIK	26	9	5	12	47:74	23
11. Rokka	26	10	2	14	42:47	22
12. NSC	26	10	1	15	48:72	21
13. Hunyadi	26	8	3	15	29:54	19
14. CASS visszalépett.						

Az NB. III-ba került az N. MÁV, kiesett az I. osztályból a CASS, bekerült a két II. o. két bajnoka a NAC II. és a Csorvási Torna Klub.

Atletika.

Levente atlétánk szép sikert arattak a VI. hadtest versenyén Debrecenben. 12 helyi levente résztvevő közül, két kiváló futbalistánk Kerekes I. és Kerekes II. megnyerte a 100 méteres síkfutást a II. illetve a III. korcsoportban. Arvai János levente a 110 m-es gátfutás és a magasugrásban 2. helyezést ért el. Ez a három kiváló levente-atléta 25-27-én megtartandó országos versenyen is részt vesz. Szép sikert kívánunk

APRÓHIRDETÉSEK

Eladó egy szoba konyhás ház I. ker. 747 841

Eladó 35 hold föld tanyával Décsi lapon. Érdeklődni VI. kk. 190/5. 847

Hengercsiszolás, elektromos hideghegesztés, dobosárfelállítás, szőkezőmotor szivattyúnál is, manométer javítás, lepadmanak. Huszas benzínmotor dinamók eladók Ogyán márnók Bcsaba. 818

Kékén 813 □-öl szántóföld eladó. Érdeklődni IV. 32/1. 875

Eladó 19 hold föld eszentei határban. Érdeklődni lehet Bagi András géptulajdonos Békésszentandráson 874

Csepel motorkerékpár, 3-as, 5-ös traktor skék, egy drb 35 HP magánjáró motor 3600 P-ért eladó III. 208. 872

Mezőtúri határban 36 hold föld tanyával eladó. Érdeklődni II. 86. 869

Gyilkoshalomnál 3 kishold föld eladó. Érdeklődni lehet Örv. Lipták Jánosnál Királyszágon 426. szám alatt a szénai legelő mellett. 868

Eladó Szörhalmán fél palatallal és egy aratógép Csabacstád, tanya 23. 867

Nyaralóknak bútorozott szoba kiadó. Nagy kertés udvar. I. 151. 860

Eladó 5 hold föld tanyával II. külkerület 121/1. Érdeklődni ugyanott. 890

Eladó egy 300 kcm Triumph motorkerékpár Békésszentandráson. dr. Dunay Alajos út 26. 889

I. ker. 190 számú félház eladó. Érdeklődni ugyanott. 895

Eladó 8 hold szántóföld. Érdeklődni I. 198. 897

Eladó 10 hold föld. Érdeklődni lehet Kozsich János Csabacstád Tanya 96. 893

Eladó 3 és fél hold föld Ócsán határban. Érdeklődni Ócsán 350 tanyaszám. 893

Örv. Medvegy Györgynek Hagyasdölben 26 kishold földje tanyával és a Bertényi-úton Kankál-dölben 14 kishold földje haszonbérbe kiadó. Érdeklődni lehet Örv. dr. Dancs Sándornál II. ker. Kossuth L.-u. 27. 892

Bérbe vennék zongorát hosszabb időre. Dr. Horváth Istvánné Békésszentandráson. 899

Eladó aratógép és egy darab kettős eke. Érdeklődni VII. kk. 459. 916

Eladó egy borjastehén VII. kk. 459 m. a. 915

Eladó 4000 □-öl föld. Érdeklődni VII. kk. 436. 914

Eladó női kerékpár III. k. 452. 913

Országos méretű kaptérok és járműben lévő hirtő eladó IV. Hunyadi-u. 293. 912

Két bútorozott szoba kiadó I. ker. 106. 911

Eladó 13 hold föld tanyával a békésszentandrási határban Szentest-út mellett. Érdeklődni III. kk. 114. sz. 901

Eladó női kerékpár II. k. 526. 909

Kiss Andrásnál I. ker. 751 szám alatt 20 db 7 hetes angol malac eladó. 903

Eladó 100-as Csepel motorkerékpár II. k. 250. 908

Szoba, konyha és mellékhelyiségekkel álló lakás kiadó. Érdeklődni a kiadóhivatalban. 907

Méhesládok országos méretben erős rájá állapothban eladók I. k. 391. a Drung-határban. 909

42 hold föld tanyával a szentei határban eladó Kúlsőcsér 51 sz. Érdeklődni Szarvas III. ker. 283. 904

Eladó IV. ker. 393 számú telek telentez. 906

NYOMATOTT MÜLLER KÁROLY KÖNYVNYOMDAJÁRAN, SZARVASON

Eladó földek:

459 négyszögöl Macózugban a Körös mellett;
1368 négyszögöl gyümölcsös fagygyal laponban Körös mellett.
1600 négyszögöl szántó szentei kövesúthoz közel;
4000 □-öl szántó endrődi és mezőberényi kövesúthoz közel;
4 hold szántó Décsen;
7 hold szántó kövesút mellett közel a városhoz;
5 és fél hold I. osztályú szántó Sárkány-dölben
10 hold szántó Örményzugban;
19 hold Kunszentmárton mellett;
18 hold heretöldek alkalmas szántó Décsen;
34 1/2 hold szántóföld és 17 hold kaszáló Külső Ecsere;
60 hold szántó Kiskirályszágon;
195 h. részben szántó részben legelő, tanyával Ecsere kövesút mellett.
Halásztelken közel a vasúthoz 60 hold tanyás szántó haszonbérbe esetleg felszab kiadó.

Eladó házak:

I. kerület 71. sz. Sonkoly-féle úszó kőpálmányú sarakház;
Körösparti halászcserda;
I. kerület 105. számú cseréppel fedett beltelkes lakóház; (Süle-féle)
I. ker. 117 számú központban lévő beltelkes lakóház;
I. 432. sz. cseréppel fedett lakóház;
II. kerület 25. számú, piactér közelében lévő ház nagy telekkel;
III. ker. 349. sz. beltelkes lakóház;
IV. ker. 81 sz. igen jó karban lévő cseréppel fedett sarakház;
Körösparti nyaraló erős kőépítménytel;

Vételre kerestünk:

Jóminőségű szántóföldet tanyával cca. 30.000— P-ig;
Továbbá nagyobb ingatlan 1000.000 P-ól felfelé 600.000 P-ig.

Ingatlanok adásvételének ügyével forduljon bizalommal a

Szarvasi Hitelszövetkezethez,

hol a megbízást eredményesen közvetítik.